

**Metodologia
de organizare a programelor de formare
psihopedagogică
în vederea certificării competențelor pentru
profesia didactică
în Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu**

2018*

PRECIZĂRI INIȚIALE

Art. 1.*

Prezenta Metodologie reglementează organizarea programelor de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică în Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu și este elaborată în baza:

- Legii educației naționale nr. 1/2011;
- OMEdC 3617/2005 privind *Aplicarea generalizată a Sistemului European de Credite Transferabile*;
- Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3850 din 2 mai 2017, pentru aprobarea Metodologiei cadru de organizare a programelor de formare psihopedagogică în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică;
- Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 4129 din 16 iulie 2018, privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3850/2017 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a programelor de formare psihopedagogică prin departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică.

CAPITOLUL I ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Art. 2.

Organizarea programelor de formare psihopedagogică urmărește certificarea competențelor specifice pentru profesia didactică.

Art. 3.*

Certificarea competențelor pentru profesia didactică se realizează la două niveluri:

a) nivelul I (inițial) care acordă absolvenților de studii universitare dreptul să ocupe posturi didactice în învățământul antepreșcolar, preșcolar și general obligatoriu cu condiția acumulării unui minimum de 30 de credite transferabile din programul de formare psihopedagogică;

b) nivelul II (de aprofundare) care acordă absolvenților de studii universitare dreptul să ocupe posturi didactice la toate nivelurile învățământului preuniversitar, cu satisfacerea cumulativă a două condiții:

(i) acumularea unui minimum de 60 de credite transferabile din programul de formare psihopedagogică obținute prin cumularea celor 30 de credite de la nivelul I cu cele 30 de credite de la nivelul II;

(ii) absolvirea uneia dintre următoarele categorii de studii:

- studii universitare de master;
- studii universitare de lungă durată;
- program postuniversitar cu durata de cel puțin un an și jumătate sau care asigură acumularea a cel puțin 90 de credite;
- program de conversie profesională pentru dobândirea unei noi specializări, finalizat după absolvirea studiilor universitare de master sau a studiilor universitare de lungă durată.

c) Persoanele care se încadrează în prevederile lit. b) pot urma programul de formare psihopedagogică de nivel II dacă au absolvit studiile universitare de licență și urmează sau au absolvit un program de studii universitare de master.

d) Pentru persoanele care se încadrează în prevederile lit. b) și c), Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu certifică competențele de nivel II pentru profesia didactică, după acumularea a minimum 30 de credite transferabile prin parcurgerea programului de formare psihopedagogică de nivel II.

Art. 4.

În Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu acest program se organizează la forma de învățământ cu frecvență, în sistemul creditelor profesionale transferabile. Obținerea creditelor necesare celor două niveluri de certificare pentru profesia didactică se conformează principiilor de transfer, recunoaștere și acumulare a creditelor de studiu.

Art. 5.

În Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu programele de formare psihopedagogică nivelul I și II se pot organiza atât pe parcursul studiilor universitare și de masterat, cât și în regim postuniversitar.

Art. 6.

(1) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, din cadrul Facultății de Științe Socio-Umane a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, ca departament de specialitate, își asumă răspunderea privind conținutul, organizarea și desfășurarea activităților didactice și de cercetare științifică destinate studenților care au optat pentru formarea în cariera didactică.

CAPITOLUL II ADMITEREA LA PROGRAMELE DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Art. 7.*

(1) Candidații se pot înscrie pentru concursul de admitere la programe de formare psihopedagogică, de nivel I sau II, concomitent cu parcurgerea studiilor universitare de licență, respectiv de master, având calitatea de student.

(2) Înscrierea, în regim postuniversitar, la programul de formare psihopedagogică de nivel I este condiționată de absolvirea cu diplomă a uneia dintre următoarele categorii de studii:

- a) studii universitare de licență;
- b) studii universitare de master;
- c) studii universitare de lungă durată;

d) programe postuniversitare cu durata de cel puțin un an și jumătate sau care asigură acumularea a cel puțin 90 de credite, aprobate de Ministerul Educației Naționale: studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, studii postuniversitare de masterat/master;

- e) programe de conversie profesională pentru dobândirea unei noi specializări;
- f) studii universitare de scurtă durată.

(3) Înscrierea în regim postuniversitar la programul de formare psihopedagogică de nivel II este condiționată de absolvirea programului de formare psihopedagogică de nivel I sau de îndeplinirea condiției de formare psihopedagogică de nivel I, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (3) lit. b), precum și de absolvirea cu diplomă a uneia dintre următoarele categorii de studii:

- a) studii universitare de master;
- b) studii universitare de lungă durată;

c) programe postuniversitare cu durata de cel puțin un an și jumătate sau care asigură acumularea a cel puțin 90 de credite, aprobate de Ministerul Educației Naționale: studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, studii postuniversitare de masterat/master;

d) programe de conversie profesională pentru dobândirea unei noi specializări, finalizate după absolvirea ciclului II de studii universitare de master sau după absolvirea studiilor universitare de lungă durată.

(4) Nivelul I de formare se poate parcurge de către studenți numai concomitent cu studiile universitare de licență, iar înscrierea se poate face după cum urmează: pentru studenții care urmează programe de licență de trei ani este obligatorie înscrierea în anul I de studii; pentru studenții care urmează programe de licență de patru ani, înscrierea se poate face cel târziu în anul II; pentru studenții care urmează programe de licență de cinci ani, înscrierea se poate face cel târziu în anul

III; pentru studenții care urmează programe de licență de șase ani, înscrierea se poate face cel târziu în anul IV.

(5) Nivelul II de formare psihopedagogică poate fi parcurs de către studenții înmatriculați la un program de studii universitare de masterat cu durata de patru semestre concomitent cu studiile universitare de masterat. Înscrierea la modulul de formare psihopedagogică se face la începutul primului an de studiu conform calendarului de admitere.

(6) Studenții înmatriculați la programe de masterat din cadrul ULBS cu durata de două sau trei semestre pot urma modulul de formare psihopedagogică Nivel II, învățământ cu frecvență, în regim intensiv (un an universitar). În acest caz, studenții care urmează un program de studii universitare de masterat în regim finanțat de la bugetul de stat, vor achita taxa de studii corespunzătoare anului II de formare psihopedagogică Nivel II. Studenții înmatriculați în regim cu taxă, au obligația de a achita taxele corespunzătoare anului I și II de formare psihopedagogică Nivel II.

Art. 8.

(1) Dosarul de candidatură pentru înscrierea la programe de formare psihopedagogică de nivel I conține, după caz, următoarele:

- a) documente personale de identificare, în copie, precum și dovada de schimbare a numelui, în cazul în care numele înscris pe actele de studii nu mai coincide cu cel din actul de identitate;
- b) adeverință de student eliberată de instituția de învățământ superior la care urmează programul de studii în specialitate, dacă această instituție diferă de cea unde se organizează programul de formare psihopedagogică, în cazul în care programul de formare psihopedagogică este urmat în calitate de student;
- c)* în cazul absolvenților, act de studii corespunzător categoriei de studii în baza căruia se realizează înscrierea, în copie certificată «conform cu originalul» de către instituția organizatoare a programului de formare psihopedagogică;
- d)* foaia matricolă/suplimentul la diploma corespunzătoare categoriei de studii în baza căreia se realizează înscrierea sau orice alt document de studii din care să rezulte parcursul universitar, în copie certificată «conform cu originalul» de către instituția organizatoare a programului de formare psihopedagogică;
- e) atestatul de echivalare sau recunoaștere pentru diplomele de licență obținute în străinătate de către cetățenii români, ai Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, în baza cărora se realizează admiterea, emis de Centrul National de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, în copie certificată "conform cu originalul" de instituția organizatoare a programului de formare;
- f) scrisoarea de acceptare la studii pentru cetățenii statelor terțe care solicită înscrierea pentru a parcurge programul de formare psihopedagogică în regimul cursurilor postuniversitare. Pentru eliberarea acesteia se vor parcurge etapele prevăzute de legislația în vigoare. Universitățile transmit direcțiilor de specialitate din Ministerul Educației Naționale lista cu cetățenii din statele terțe admiși la acest program, în conformitate cu legislația în vigoare;
- g) certificatul de competență lingvistică de nivel C1, eliberat de instituțiile de învățământ acreditate care organizează cursul pregătitor pentru învățarea limbii române, în cazul candidaților la programele de formare psihopedagogică școlarizate în limba română și care nu prezintă acte de studii eliberate de unități/instituții de învățământ din România sau din străinătate cu predare în limba română;
- h) certificatul medical care să ateste faptul că persoana care urmează să se înscrie la studii nu suferă de boli contagioase ori de alte afecțiuni incompatibile cu viitoarea profesie.

(2) Dosarul de candidatură pentru înscrierea la programe de formare psihopedagogică de nivel II conține în plus față de documentele de la alin. (1), după caz, următoarele:

- a) dovada absolvirii programului de formare psihopedagogică de nivel I sau a îndeplinirii condiției de formare psihopedagogică de nivel I, în conformitate cu legislația în vigoare;
- b)* diploma de master/act de studii corespunzător categoriei de studii prevăzute însoțită/însoțit de foaie matricolă/supliment, ambele în copie certificată «conform cu originalul» de către instituția organizatoare a programului de formare psihopedagogică.
- c)* pentru absolvenții care au finalizat programe de formare psihopedagogică în statele membre ale Uniunii Europene, în statele semnatare ale acordului privind Spațiul Economic

European sau în Confederația Elvețiană, înscrierea la programul de formare psihopedagogică de nivel II, respectiv la programul de studii de completare, prin susținere de diferențe, a formării psihopedagogice de nivel I/II, este condiționată de prezentarea documentului privind recunoașterea pregătirii psihopedagogice finalizate în străinătate, alocarea de credite profesionale transferabile programelor de formare psihopedagogică finalizate sau echivalarea numărului de credite profesionale transferabile în cadrul formării psihopedagogice finalizate, emis de Ministerul Educației Naționale, la propunerea Comisiei specializate de recunoaștere.

Art. 9*. Se elimină

Art. 10.

- (1) Programele de formare psihopedagogică pot fi organizate în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă.
- (2) Absolvenții studiilor universitare de licență pot urma programul de formare psihopedagogică numai în regim cu taxă.
- (3) Cuantumul taxelor de studii aferente programului de formare psihopedagogică se stabilește anual de către Senatul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.
- (4) Drepturile și obligațiile studentului (cursantului) înscris la programul de studii psihopedagogice, precum și raporturile acestuia cu universitatea se stabilesc prin contractul de studii încheiat cu Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu.

CAPITOLUL III CURRICULUMUL PROGRAMELOR DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Art. 11.

- (1) Curriculumul programelor de formare psihopedagogică este structurat pe 3 componente: curriculumul nucleu, curriculumul extins și curriculumul opțional, conform Planului de învățământ pentru programul de formare psihopedagogică din Tabelul nr. 1, care face parte integrantă din prezenta Metodologie.
- (2) Curriculumul nucleu este alcătuit din disciplinele și activitățile didactice obligatorii pentru nivelele I și II de certificare pentru profesia didactică. Curriculumul nucleu cuprinde următoarele pachete de discipline:
 - a) discipline de pregătire psihopedagogică fundamentală - 18 credite;
 - b) discipline de pregătire didactică și practică de specialitate - 12 credite.
- (3) Curriculumul extins este alcătuit din disciplinele și activitățile didactice obligatorii pentru obținerea Nivelului II de certificare pentru profesia didactică. Curriculumul extins cuprinde următoarele pachete de discipline:
 - a) discipline de extensie a pregătirii psihopedagogice - 10 credite;
 - b) discipline de extensie a pregătirii didactice și practice de specialitate - 10 credite.
- (4) Curriculumul opțional pentru obținerea nivelului II de certificare pentru profesia didactică este alcătuit din două discipline - 10 credite. Se alege câte o disciplină din fiecare dintre cele două pachete de discipline opționale oferite de planul de învățământ pentru Nivelul II de certificare pentru profesia didactică.

CAPITOLUL IV PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL PROGRAMELOR DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Art. 12.

Planurile de învățământ ale programelor de formare psihopedagogică de 30 de credite pentru Nivelul I și Nivelul II de certificare pentru profesia didactică sunt prezentate în Tabelul nr. 2a (monospecializare) și în Tabelul nr. 2b (dublă specializare) și Tabelul nr. 3, care fac parte integrantă din prezenta Metodologie.

ART. 13.

(1) Programul de formare psihopedagogică de 30 de credite corespunzător nivelului I, oferit studenților, în mod eșalonat, pe parcursul studiilor de licență, se desfășoară conform planului de învățământ prevăzut în Tabelul nr. 2a (pentru monospecializare) sau conform planului de învățământ prevăzut în Tabelul nr. 2b (pentru dublă specializare).

(2) Programul de studii psihopedagogice de 30 de credite transferabile de extensie, necesare acumulării pachetului de 60 de credite corespunzător nivelelor I și II, se desfășoară conform planului de învățământ prevăzut în Tabelul nr. 3, care face parte integrantă din prezenta Metodologie. Acest program poate fi urmat doar de absolvenții învățământului universitar care au obținut certificarea pentru nivelul I, pe parcursul sau după finalizarea studiilor universitare de licență.

CAPITOLUL V FINALIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Art. 14.

(1) Programul de formare psihopedagogică se finalizează cu examen de absolvire pentru fiecare nivel de certificare.

(2) Examenul constă în elaborarea și susținerea unui portofoliu didactic. Acesta este un pachet de documente care reflectă sintetic nivelul și calitatea competențelor dobândite de absolvenți prin parcurgerea programului de formare psihopedagogică.

(3) Structura și conținutul portofoliului didactic sunt prezentate în Anexele 3 și 3.1.

Art. 15.

(1) Pentru examenul de absolvire a fiecărui nivel de certificare în profesia didactică se alocă câte 5 credite, distinct de cele 30 credite aferente disciplinelor și activităților didactice din curriculumul programului de formare psihopedagogică.

CAPITOLUL VI CERTIFICAREA COMPETENȚELOR PENTRU PROFESIA DIDACTICĂ

Art. 16.*

Absolvirea programelor de formare psihopedagogică se finalizează cu obținerea «certificatului de absolvire» corespunzător nivelului programului de formare psihopedagogică absolvit, respectiv:

a) absolvenții învățământului superior care au finalizat cu diplomă una dintre categoriile de studii prevăzute la art. 7 alin. (1) sau (2), au finalizat programul de formare psihopedagogică de 30 de credite și au promovat examenul de absolvire a programului, corespunzător nivelului I de certificare pentru profesia didactică, obțin «certificatul de absolvire a programului de formare

psihopedagogică — nivelul I», care le acordă dreptul de a ocupa posturi didactice în învățământul antepreșcolar, preșcolar și general obligatoriu;

b) absolvenții învățământului superior care au finalizat cu diplomă una dintre categoriile de studii prevăzute la art. 7 alin. (1) sau (3), care au finalizat programul de formare psihopedagogică corespunzător a 60 de credite și au promovat examenul de absolvire, corespunzător nivelului II de certificare pentru profesia didactică, obțin «certificatul de absolvire a programului de formare psihopedagogică-nivelul II», care le acordă dreptul de a ocupa posturi didactice la toate nivelurile sistemului național de învățământ preuniversitar.»

c) absolvenții programului de formare psihopedagogică-nivelul I, care au parcurs programul de formare, în calitate de student, obțin «Certificatul de absolvire a programului de formare psihopedagogică — nivelul I» numai după obținerea diplomei de studii universitare de licență.

d) absolvenții care au promovat examenele de absolvire a programelor de formare psihopedagogică pot să primească, la cerere, o adeverință de absolvire, valabilă până la eliberarea certificatului de absolvire a programelor de formare psihopedagogică, dar nu mai mult de 12 luni.

Art. 17.

(1) Certificatele de absolvire a programelor de formare psihopedagogică sunt eliberate conform regimului actelor de studii. Fiecare certificat va avea ca anexă foaia matricolă în limba română și în limba engleză, cu situația școlară a absolventului.

(2) Certificatul de absolvire a programului de formare psihopedagogică - Nivelul I se eliberează numai absolvenților programului de formare psihopedagogică care au obținut diploma de licență.

(3) Absolvenții care nu au promovat examenele de absolvire a programelor de pregătire psihopedagogică pot să primească, la cerere, o adeverință, eliberată de Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, prin Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Facultății de Științe Socio-Umane, care va specifica disciplinele promovate.

Art. 18.

(1) Certificarea Nivelului I de formare psihopedagogică se acordă în urma obținerii unui număr minim de 30 de credite transferabile, conform planului de învățământ prevăzut în Tabelul nr. 2a, după cum urmează:

- a) 18 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de pregătire psihopedagogică fundamentală;
- b) 12 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de pregătire didactică și practică pedagogică de specialitate.

(2) În cazul studiilor universitare de licență cu dublă specializare, numărul minim de credite necesar obținerii Nivelului I de certificare pentru profesia didactică este de 35 de credite, conform planului de învățământ prevăzut în Tabelul nr. 2b. Acestea rezultă din însumarea a 5 credite corespunzătoare didacticii celei de-a doua specializări. Aceste 5 credite nu se acumulează în pachetul de 60 de credite corespunzătoare Nivelului II de certificare.

Art. 19.

Certificarea Nivelului II de formare psihopedagogică se acordă în urma obținerii unui număr minim de 60 de credite transferabile, prin cumularea celor 30 de credite de la Nivelul I cu cele 30 de credite de la Nivelul II, după cum urmează:

- a) 18 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de pregătire psihopedagogică fundamentală;
- b) 12 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de pregătire didactică și practică de specialitate (în cazul unei specializări) sau 17 credite (în cazul dublei specializări);
- c) 10 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de extensie a pregătirii psihopedagogice;
- d) 10 credite corespunzătoare pachetului disciplinelor de extensie a pregătirii didactice și practice de specialitate;
- e) 10 credite corespunzătoare celor două discipline opționale.

CAPITOLUL VII DISPOZIȚII FINALE

Art. 20.

(1) Corespondența dintre domeniile studiilor universitare absolvite și disciplinele care pot fi predate în învățământul preuniversitar se stabilește potrivit Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs, pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobat anual prin ordin al Ministrului Educației Naționale.

(2) Corespondența dintre domeniile studiilor universitare de licență, masterat sau doctorat absolvite și disciplinele care pot fi predate în învățământul superior se stabilește de către Senatul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, prin regulamente interne privind ocuparea posturilor didactice.

Art. 21.

Absolvenții studiilor universitare în domeniul de licență Științele educației, cu specializarea Pedagogia învățământului primar și preșcolar, se consideră certificați, prin diploma de licență obținută, pentru ocuparea posturilor didactice din învățământul primar și preșcolar.

Art. 22.

Posesorii certificatelor de absolvire a programelor de formare psihopedagogică care urmează sau au absolvit studii universitare și în alte domenii decât cele pentru care dețin certificarea didactică pot să obțină certificarea didactică în noile domenii și specializări, beneficiind de sistemul de transfer și recunoaștere a creditelor de studiu.

Art. 23.

(1) Pentru obținerea Certificatului de absolvire a programului de formare psihopedagogică - Nivelul I, pentru o altă specializare decât cea inițială se recunosc 22 de credite obținute anterior și distribuite astfel: la disciplinele de pregătire psihopedagogică fundamentală (18 credite), la Instruire asistată de calculator (2 credite) și la practica pedagogică (2 credite).

(2) Obținerea Certificatului de absolvire a programului de formare psihopedagogică - Nivelul I pentru o altă specializare decât cea inițială este condiționată de acumularea a 8 credite, corespunzătoare disciplinelor Didactica specialității (5 credite) și Practica pedagogică (3 credite).

(2.1) Pentru studenții încadrați la art. 23, alin. 2, plata se referă doar la cele 8 credite refăcute.

Art. 24.

(1) Pentru obținerea Certificatului de absolvire a programului de formare psihopedagogică - Nivelul II, într-un alt domeniu de licență absolvit se recunosc cele 20 de credite obținute anterior la disciplinele de extensie a pregătirii psihopedagogice și la disciplinele opționale.

(2) Obținerea Certificatului de absolvire a programului de formare psihopedagogică - Nivelul II, pentru o altă specializare decât cea inițială este condiționată de acumularea a 10 credite, corespunzătoare pachetului disciplinelor de extensie a pregătirii didactice și practice de specialitate.

(2.1) Pentru studenții încadrați la art. 24, alin. 2, plata se referă doar la cele 10 credite refăcute.

Art. 25.

(1) Studenții au dreptul de a urma programul de formare psihopedagogică al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Facultății de Științe Socio-Umane a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu în regim de subvenție de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Regimul studiilor la Nivelul I și II din cadrul programului de formare psihopedagogică este același cu cel pe care studentul îl are în cadrul studiilor de licență, respectiv masterat, la care este înmatriculat.

(2) Studenții pot beneficia de subvenția de la bugetul de stat numai pentru un parcurs de studiu, în baza contractului de studii pe care îl vor semna.

(3) Evidența studenților înscriși la modulul psihopedagogic, privind statutul de student bugetat sau cu taxă se realizează prin Serviciul UMS (University Management System).

- (4) Studenții în regim cu taxă se obligă să achite sumele aferente conform cerințelor stipulate în contractul de studii încheiat cu Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu.
- (5) Studenții au obligația de a respecta normele de conduită morală impuse de deontologia profesiei didactice, precum și normele de conduită profesională specifice.
- (6) Studenții au dreptul de a renunța la programul de formare psihopedagogică pe baza aprobării cererii adresate către conducerea Facultății de Științe Socio-Umane.

Art. 26.

- (1) Reglementările privind modul de obținere a creditelor de studii, recunoașterea, transferul și mobilitatea creditelor sunt similare cu cele aplicate programelor de studii universitare de licență și masterat, potrivit legii și prevederilor Cartei ULBS, precum și cerințelor de compatibilizare cu Regulamentul ECTS.
- (2) Studenții care s-au înscris în anul I la Modulul psihopedagogic Nivel I și nu au promovat niciun examen vor fi exmatriculați.
- (3) Înscrierea în anul II de studiu la Modulul psihopedagogic Nivelul I este condiționată de acumularea a 50% din credite din anul precedent, conform planului național de învățământ (Tab. 1 - 2a și 2b). Înscrierea în anul III este condiționată de promovarea integrală a anului I de studii și acumularea a minimum 50% credite în anul II de studii.

Art. 27.

- (1) Absolvenții studiilor universitare de licență pot urma programul de formare psihopedagogică postuniversitar oferit de Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic numai în regim cu taxă.
- (2) Absolvenții înscriși la programul de formare psihopedagogică au obligația de a achita sumele aferente conform cerințelor stipulate în contractul de studii încheiat cu Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu.
- (3) Absolvenții au dreptul de a li se recunoaște notele obținute anterior la disciplinele din programul de formare psihopedagogică, la un departament acreditat, cu acordul titularilor de disciplină, care vor trece notele recunoscute în catalog. Taxa de școlarizare va fi achitată integral indiferent de numărul de credite echivalate.

Art. 28.

- (1) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic are obligația de a înscrie și înmatricula studenții la programul de formare psihopedagogică.
- (2) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic are obligația de a realiza gestionarea studenților înscriși la programul de formare psihopedagogică și monitorizarea acestora din punctul de vedere al formării didactice, pe tot parcursul studiilor universitare.
- (3) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic are obligația de a declara cu maximă acuratețe numărul studenților înscriși la programul de formare psihopedagogică, pe facultăți, pe ani de studiu și pe categorii de studenți – bugetați și cu taxă.
- (4) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic are obligația de a asigura transparența totală a datelor referitoare la studenții care urmează programul de formare psihopedagogică și de a pune la dispoziția conducerii universității, a Direcției General Administrative a universității și a facultăților informațiile de interes.
- (5) Certificatele de absolvire a programelor de formare psihopedagogică – Nivelul I și Nivelul II vor fi eliberate de către Serviciul Acte Studii din Cadrul ULBS.

Art. 29.

Facultățile din cadrul ULBS ai căror studenți urmează cursurile modulului psihopedagogic Nivelul I și II vor oferi Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic suportul necesar pentru diseminarea informațiilor legate de formarea psihopedagogică în rândul studenților, precum și informații despre statutul și situația actualizată a acestora. Totodată, vor asigura infrastructura necesară desfășurării procesului didactic.

Art. 30.

Programul de studii psihopedagogice (de aprofundare) de 30 de credite transferabile (de extensie), necesare acumulării pachetului de 60 de credite corespunzător nivelurilor I și II se desfășoară conorm planului de învățământ prevăzut în tabelul nr. 3. Acest program poate fi urmat de către masteranzi, conform art. 7 alin. (3), care au obținut certificarea pentru profesia didactică de nivel I pe parcursul sau după finalizarea studiilor universitare sau care fac dovada îndeplinirii condiției de formare psihopedagogică de nivel I.

Art. 31.

Pentru absolvenții care au finalizat programele de formare psihopedagogică de nivel I/II, corespondența dintre domeniile studiilor universitare absolvite și disciplinele care pot fi predate în învățământul preuniversitar se stabilește potrivit Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs, pentru încadrarea personalului didactic în învățământul preuniversitar, aprobat anul prin ordin al ministrului educației naționale; pentru studiile universitare care nu au fost absolvite în România, corespondența se face în baza atestatului de recunoaștere emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor.

Art. 32.

Cadrele didactice care dobândesc o a doua specializare pot desfășura practica pedagogică de specialitate în unitățile de învățământ în care sunt încadrate.

Foia matricolă care însoțește <<Certificatul de absolvire a programului de formare psihopedagogică>> la disciplinele: Didactica specializării, Practica pedagogică, respectiv Didactica domeniului, se va completa obligatoriu precizând explicit specializarea, respectiv domeniul pentru care candidatul a obținut certificarea.

Nr. crt.	Discipline de învățământ	Perioada de studiu a disciplinei			Nr. de ore pe săpt.*)			Total ore			Evaluare	Credite
		Anul	Semes-trul	Nr. de săpt.	C	A	C	A	Total			
										2		
0	1			14	-	3	-	42	42	C	5	
4.	Practică pedagogică (în învățământul liceal, postliceal și universitar)											
C. CURRICULUM OPȚIONAL (se aleg două discipline opționale)												
	Pachet opțional 1 (se alege o disciplină)*):											
	- Comunicare educațională		2	14	1	2	14	28	42	E	5	
	- Consiliere și orientare											
	- Metodologia cercetării educaționale											
	- Educație integrată											
	...											
	Pachet opțional 2 (se alege o disciplină)*):											
	- Sociologia educației											
	- Managementul organizației școlare											
	- Politici educaționale		3	14	1	2	14	28	42	E	5	
	- Educație interculturală											
	- Doctrină pedagogice contemporane											
	...											
TOTAL:												
Nivelul II			-	-	-	-	112	140	252	5E 1C	30	
Examen de absolvire:												
Nivelul II			4	2	-	-	-	-	-	E	5	
TOTAL I și II:							252	358	610	12E 4C	70	

*) Precizări:

C = cursuri, A = activități aplicative (seminare, laboratoare, practică).

Listă deschisă, la dispoziția fiecărui departament pentru pregătirea personalului didactic.

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru programul de formare psihopedagogică de 30 de credite pentru nivelul I (inițial) de certificare pentru profesia didactică
- dublă specializare -

Nr. crt.	Discipline de învățământ	Perioada de studiu a disciplinei		Nr. de ore pe săptăm.*)			Total ore			Evaluare	Credite		
		Anul	Semes-trul	Nr. de săpt.	C	A	C	A	Total				
												2	3
0	1											10	11
A. CURRICULUM NUCLEU													
Discipline de pregătire psihopedagogică fundamentală (obligatorii)													
1.	Psihologia educației	I	1	14	2	2	28	28	56	E	5		
Pedagogie I:													
- Fundamentele pedagogiei													
2.	- Teoria și metodologia curriculumului	I	2	14	2	2	28	28	56	E	5		
Pedagogie II:													
- Teoria și metodologia instruirii													
3.	- Teoria și metodologia evaluării	II	3	14	2	2	28	28	56	E	5		
4.	Managementul clasei de elevi	III	6	14	1	1	14	14	28	E	3		
Discipline de pregătire didactică și practică de specialitate (obligatorii)													
5.	Didactica specialității A	II	4	14	2	2	28	28	56	E	5		
6.	Didactica specialității B	III	5	14	2	2	28	28	56	E	5		
7.	Instruire asistată de calculator	III	6	14	1	1	14	14	28	C	2		
8.	Practică pedagogică în învățământul preuniversitar obligatoriu - specializarea A	III	5	14	-	3	-	42	42	C	3		
9.	Practică pedagogică în învățământul preuniversitar obligatoriu - specializarea B	III	6	12	-	3	-	36	36	C	2		
TOTAL:													
Nivel I													
Examen de absolvire:													
Nivelul I													
		-	-	-	-	-	-	168	246	414	6E 3C	35	
		III	6	2	-	-	-	-	-	-	E	5	

*) Precizări:

1. Precizările de la tabelul nr. 2a) "Plan de învățământ pentru programul de formare psihopedagogică de 30 de credite pentru nivelul I (inițial) de certificare pentru profesia didactică" (monospecializare) se aplică și în cazul programului de studii psihopedagogice pentru dublă specializare.
2. Cele 5 credite suplimentare nu pot fi acumulate în pachetul de 60 de credite necesar obținerii nivelului II de certificare pentru profesia didactică.

Interviu pentru admiterea la programul de formare psihopedagogică

Vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări:

1. Ce calități asociați cu personalitatea unui profesor de succes?
2. Ce calități personale considerați că vă recomandă pentru cariera didactică?
3. Ce motive vă determină să alegeți programul de studii psihopedagogice?
4. Ce ați dori să învățați frecventând programul de studii psihopedagogice?
5. Unde credeți că vă veți afla în următorii 5-10 ani în ceea ce privește cariera?

EXAMEN DE ABSOLVIRE
a programului de studii psihopedagogice

1. Absolvenții programului de studii psihopedagogice vor finaliza acest program cu elaborarea unui portofoliu didactic, pentru fiecare nivel, a căror structură va cuprinde:

Nivel I:

1. Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului
2. Proiectul unei unități de învățare (gimnaziu/liceu)
3. Două proiecte de lecție (tipuri diferite de lecții) din unitatea de învățare proiectată (cf. 2), susținute în cursul practicii pedagogice
4. O probă de evaluare asociată unității de învățare proiectată (cf. 2)

Nivel II

1. Elaborarea și susținerea unui proiect de cercetare pedagogică¹ (25-30 de pagini). Structura orientativă a proiectului de cercetare Anexa 3.1.

2. Se pot prezenta la examenul de absolvire studenții sau absolvenții învățământului superior care au acumulat cele 30 de credite pentru nivelul I, respectiv 60 de credite pentru nivelul II, corespunzătoare planului de învățământ al programului de studii psihopedagogice.

Se pot prezenta la examenul de absolvire a nivelului 2 numai candidații care au promovat examenul de absolvire a nivelului I.

3. Examenul de absolvire constă în elaborarea și susținerea portofoliului didactic în fața comisiei de examinare. **Nota minimă de promovare a examenului este 6**, iar pentru promovarea examenului de absolvire se acordă 5 credite.

Candidații care au parcurs ambele niveluri ale programului de studii psihopedagogice de 60 de credite susțin ambele examene de absolvire, fiecare cotate cu câte 5 credite.

4. Comisia de examen este formată din două cadre didactice, respectiv:

a) un cadru didactic de pedagogie sau psihologie, cu funcția minimă de lector, care a susținut activități didactice la disciplinele din planul de învățământ al programului de studii psihopedagogice;

b) un cadrul didactic titular în Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic.

5. Planificarea probei de susținere a portofoliului didactic se aduce la cunoștința studenților prin afișare la avizierul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, precum și pe site-ul Facultății de Științe Socio-Umane.

¹ **Temele pentru proiectul de cercetare** psiho-pedagogică sunt propuse de către toate cadrele didactice titulare ale Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, și vor fi afișate la avizierul Departamentului, în termen de 30 zile de la data începerii cursurilor.

Structura unui proiect de cercetare pedagogică

Clarificări conceptuale

Cercetarea științifică este activitatea cognitivă organizată a societății prin care se urmărește descoperirea unor reprezentări mai adecvate ale realității. Cercetarea științifică se diseminează prin publicare. Știința, ca activitate umană sistematică, formală și obiectivă, aspiră la simplitate și ordine, condensate în rezultatele cercetării științifice. Pentru că măsoară și cuantifică observațiile empirice, știința este precisă și procură astfel cunoaștere cumulativă. Prin publicarea rezultatelor cercetărilor științifice se construiește o fundație preexistentă, oferind ocazia apariției a noi ipoteze și idei. Cunoașterea științifică este reproductibilă, deoarece urmând aceleași metode sau procedee, cercetători diferiți trebuie să ajungă la aceleași rezultate. Replicarea (repetiția unei cercetări) este o modalitate de a-i verifica rezultatele, ceea ce îi dă o mare acuratețe și sens.

Cercetarea pedagogică este parte a cercetării științifice, întrunind atât calitățile generale ale oricărei cercetări, dar și particularități specifice domeniului didactic. Cercetarea pedagogică este importantă sub aspect teoretic, întrucât asigură cunoașterea, înțelegerea și interpretarea fenomenului educațional, și sub aspect practic, contribuind la optimizarea, inovarea sau reformarea practicilor educative. Progresul în educație este posibil prin cercetarea pedagogică, prin care se validează experiențe valoroase, se oferă soluții înnoitoare, se asigură un plus de cunoaștere.

Cercetarea pedagogică este o cercetare aplicată, care caută răspunsuri la situații concrete, cu care se confruntă cotidian profesorul la clasă. Scopul ei este de a dezvolta, organiza și difuza cunoștințe, abilități și atitudini în domeniul sensibil al educației. Cercetarea pedagogică are rolul de a sprijini înțelegerea sistemelor educative, necesitatea schimbărilor și favorizarea ameliorării situațiilor educative pe căi pertinente și utile.

Orice lucrare științifică este o interacțiune între teorie și practică.

Teoria este un set organizat de concepte și de propoziții prin care fenomenele pot fi descrise, înțelese și explicate. Teoria delimitează un câmp de fapte supus observației, într-un cadru logic, produce ipoteze care anticipează noi situații și este testabilă – ipotezele propuse pot fi demonstrate, confirmate sau infirmate.

Validarea unei teorii se realizează prin cercetare, ca proces investigativ, pentru o mai bună înțelegere a fenomenului și îmbracă o mare varietate de forme, în funcție de scopul urmărit. O cercetare presupune: *colectarea* de informații de la un set de subiecți; *analiza/prelucrarea* informațiilor; obținerea unui set de *concluzii*; reluarea cercetării pentru a *verifica* dacă, în final, se ajunge la aceleași concluzii.

Cercetarea științifică poate fi:

- fundamentală, atunci când abordează probleme de ordin foarte general, fără aplicabilitate practică imediată, având o finalitate teoretică (descriere, explicare, analiză);
- aplicată, atunci când caută soluționarea unor probleme cu o arie mai restrânsă și cu finalitate practică imediată.

Modele de structurare a unui proiect de cercetare

Un proiect de cercetare poate fi structurat în modalități diferite, în funcție de tipul și durata cercetării, de problema studiată, de mărimea eșantionului de subiecți sau de probele administrate, de tipul rezultatelor așteptate etc.

În acest îndrumar oferim două modalități de realizare a proiectului de cercetare, cu mențiunea că pot fi adaptate la specificul domeniilor curriculare.

Etapele proiectului de cercetare – varianta 1

I. Titlul proiectului, care rezumă adecvat, expresiv și convingător conținutul și relevanța cercetării științifice. Se recomandă ca un titlu să nu depășească 10 cuvinte.

II. Introducerea descrie cadrul științific general al proiectului, provocările și importanța lor în cercetare, ipoteza/ele științifice ale lucrării și metodologia de principiu care va fi selectată și

utilizată în redactarea conținutului. Introducerea se redactează la sfârșitul cercetării, deoarece abia atunci autorul lucrării are o imagine de ansamblu asupra muncii sale și îl poate introduce pe cititor în problematica proiectului.

III. Conținutul, structurat pe capitole și subcapitole, este alcătuit din următoarele componente: (1) fundamentarea teoretică/stadiul actual al problemei supusă cercetării, (2) *metodologia cercetării*, (3) *rezultate cantitative și/sau calitative*.

- **Fundamentarea teoretică** reprezintă componenta inițială a unei cercetări, prin care sunt lecturate surse bibliografice, generale și specifice, din arealul tematic propus. În această etapă sunt descrise în mod critic lucrările considerate relevante din literatura de specialitate, sursele de documentare consultate care conțin provocări științifice identice, similare și chiar conexe celor abordate în proiectul de cercetare științifică. În această parte este important să se descrie cu acuratețe și în mod onest, deontologic, genul proximal și diferențele specifice între abordările proiectului și altele prezentate în literatură. De reținut că „un cercetător autentic recunoaște explicit și în mod clar rezultatele științifice ale altui cercetător și respectă creația acestuia ca pe bunuri personale ce îi aparțin” (Resnik, D., 2005, *Etica în cercetarea științifică*).
- **Metodologia cercetării** prezintă metodele, tehnicile, instrumentele, algoritmi, cadrul experimental și cadrul de evaluare a rezultatelor cercetării științifice. În metodologia cercetării un loc aparte îl ocupă design-ul proiectului, un plan detaliat al cercetării științifice, pe baza căruia se descriu clar obiectivele, ipoteza/le de lucru, eșantionul de subiecți, durata și tipul experimentului. Tot acum se stabilesc părțile principale ale investigației științifice, se identifică exigențele tehnice, rezultatele previzionate, limitele și excepțiile. Design-ul proiectului permite detalierea planului de cercetare în etape, etapele în activități și activitățile în sarcini. Metodologia cercetării diferă de la cercetarea fundamentală la cea aplicativă, precum și de la un domeniu științific la altul. Important este ca acest cadru al cercetării să fie unul acceptabil din punct de vedere științific, astfel încât să ofere o imagine clară asupra intențiilor autorului și să reprezinte garanția atingerii rezultatelor esențiale.
- **Rezultatele cantitative și/sau calitative** trebuie supuse unor interpretări riguroase. Se expun rezultatele care se anticipează, se compară cu cele cunoscute prin intermediul altor cercetări (le contrazice? le confirmă? există excepții în cadrul rezultatelor anticipate? dacă da, de ce? etc.) și se interpretează importanța și utilitatea acestora (posibile aplicații).

IV. Concluzii și dezvoltări ulterioare se redactează prin raportare la conținut și sunt subliniate schimbările propuse.

V. Bibliografie. Pentru redactarea proiectului de cercetare științifică este nevoie să folosim cel puțin 10 referințe bibliografice. Acestea trebuie să fie relevante, recente și de recomandat, să aparțină fluxului principal de publicații. De precizat faptul că fiecare referință bibliografică trebuie citată în textul lucrării, cu motivarea clară a contribuției științifice la care se face referire (în caz contrar, citarea este nejustificată, putând sugera multiple conotații negative precum obediența, dorința de epatare etc.). Există mai multe sisteme consacrate de scriere a bibliografiei.

VI. Anexele încheie propriu-zis lucrarea, vin ca un adaos la sfârșitul acesteia. Nu sunt obligatorii, includ modele, fișe, imagini, tabele care completează și susțin aplicațiile. Din acest motiv se poziționează după bibliografie, care este obligatorie.

Etapele proiectului de cercetare – varianta 2

CE se cercetează?

CUM se va realiza cercetarea?

DE CE este importantă/relevantă cercetarea propusă?

I. **Introducere/Enunțarea temei/ a problemei/întrebării de cercetare.**

- Ce se cunoaște și ce nu se cunoaște în legătură cu tema pe care o propuneți?
- De ce este importantă tema pe care o propuneți? Ce aduce nou sau ce clarifică?
- Care este obiectivul cercetării pe care o propuneți: exploratoriu? descriptiv? explicativ?

II. **Prezentarea cadrului teoretic.**

- Identificarea bibliografiei relevante (în biblioteci, pe Internet, în baza de date electronice) și consultarea ei constituie o parte importantă a elaborării unui proiect.
- Trecerea în revistă și rezumarea teoriilor relevante pentru tema aleasă și cercetările realizate de alți cercetători pe aceeași temă sau pe teme similare.
- Dintre teoriile rezumate, alegeți pe aceea care va constitui baza teoretică de la care pleacă cercetarea propusă și justificați de ce ați ales-o.

III. **Enunțarea ipotezei/ ipotezelor cercetării**

- Enunțați ipoteza/ ipotezele cercetării în forma: „dacă ... atunci” sau „cu cât ... cu atât”. Identificați variabilele dependente și variabilele independente ale ipotezei.

IV. **Definirea și operaționalizarea conceptelor**

- Definiți nominal conceptele din întrebarea de cercetare/din ipoteză (ex.: dacă folosiți conceptul „relații sociale” explicați ce se înțelege prin acest concept și la ce tip de relații sociale vă referiți în proiectul vostru).
- Operaționalizați conceptele utilizate. Stabiliți: care sunt indicatorii conceptelor definite?/ indicatorii aleși reflectă conceptul?/ sunt ei în acord cu definiția nominală a conceptului?

V. **Stabilirea metodologiei de cercetare**

- **Timpul/durata cercetării.** Cercetarea pe care o proiectați este longitudinală (ex.: cercetare panel) sau transversală (ex.: ancheta pe baza de interviu în perioada mai – iunie 2013)?
- **Metoda/instrumentul de cercetare.**
 - Ce metoda/e, instrument/e și tehnica/tehnici veți utiliza în această cercetare? De ce?
 - Care credeți că sunt avantajele/dezavantajele utilizării acestora în cercetarea pe care o proiectați? (identificați/anticipați avantaje/dezavantaje care pot fi strâns legate de studiul temei alese - nu vă referiți la avantajele/dezavantajele generale ale metodelor/instrumentelor/ tehnicilor alese).
- **Eșantion de subiecți.** Stabiliți dacă cercetarea se va face pe un eșantion sau pe întreaga populație de elemente vizate („elementele” pot fi persoane, articole de presa, spoturi audiovideo etc.). Dacă ați ales un eșantion: ce metodă de eșantionare ați folosit? este eșantionul reprezentativ pentru populația din care a fost extras? rezultatele pe care le veți obține pe eșantionul ales pot fi valabile și pentru alte populații?
- **Eșantion de conținut.** Precizați conținutul tematic la care vă raportați (capitole din programele școlare, lecții, proiecte sau programe educaționale etc.)
- **Analiza și interpretarea datelor.**
 - Ce fel de date veți colecta în urma cercetării? Cum se pot analiza ele? (cu ce instrumente? folosind ce metode? cu ce resurse?)
 - Cum credeți că ar putea fi interpretate? (cantitativ și/sau calitativ)
 - Cum veți comunica/prezenta rezultatele obținute (grafice, tabele, matrici, histograme etc.)

VI. Concluzii

Încercați să anticipați rezultatele cercetării voastre: Ce vă așteptați să descoperiți ? Cum/ în ce scop credeți că vor putea fi utilizate rezultatele acestei cercetări? Ce perspective/deschideri oferă? etc.

VII. Bibliografie. Această secțiune trebuie să conțină bibliografia generală și bibliografia de specialitate, focalizată pe temă (cărți, articole pe care le-ati identificat ca fiind legate de tema aleasă, dar pe care nu le-ați consultat până la data redactării proiectului).

VIII. Anexe. Instrumentele de cercetare (ex: modelul unei fișe de observație, schema experimentală, modelul de chestionar aplicat etc.), eventuale grafice, tabele sau alte ilustrații, care completează analiza și interpretarea rezultatelor, existentă în corpul lucrării, vor fi incluse în secțiunea Anexe.

Notă: Reușita redactării proiectului de cercetare științifică este dependentă de calitatea comunicării student-conducător științific. Studentii trebuie să parcurgă patru pași: formularea titlului, alcătuirea bibliografiei, elaborarea planului și, periodic, prezentarea stadiului proiectului de cercetare științifică. Îndrumătorii au obligația de a răspunde la solicitările studenților, de a-i ajuta să redacteze produse științifice și/sau metodice de calitate.

Câteva metode de cercetare utilizate în științele educației

Metoda observației constă în urmărirea intenționată și sistematică a fenomenelor specifice educației, fără nici o intervenție din partea cercetătorului, în scopul explicării, înțelegerii și ameliorării lor. După natura ei, distingem între observația empirică, spontană, care nu este orientată spre un anumit scop și observația sistematică, organizată, care este orientată spre un scop precis. Situația de observare poate fi cea naturală sau creată în mod deliberat. Observația nu se reduce la contemplarea sau la simpla înregistrare a unor date, ci ea se prelungește într-o activitate de analiză, comparație sau clasificare a fenomenelor observate, prin realizarea de reflecții personale, de interpretări asupra celor observate.

Pentru a fi eficientă, metoda observației trebuie să îndeplinească câteva cerințe: să se desfășoare prin prisma unor scopuri precise; să se înregistreze și să se descrie cât mai detaliat, obiectiv și fidel datele (se pot folosi și mijloace tehnice: reportofoane, casetofoane, camere video); să se consemneze prompt faptele derulate (prin grile de observație, tabele etc.); să se urmărească același fenomen în ipostaze, condiții și împrejurări diferite; să se finalizeze cu explicarea fenomenelor educaționale investigate, cu elaborarea unor concluzii (Bocoș, M., 2003).

În practica educațională pot fi supuse observației o multitudine de aspecte, cum ar fi: activitatea de predare a profesorului, activitatea de învățare a elevului, realizarea momentelor de evaluare, comunicarea verbală și nonverbală în clasă, comportamentul profesorului sau al elevilor etc. Adeseori se folosesc grilele de observare, care permit cercetătorului să înregistreze și să clasifice datele observate în rubrici precise. Ceea ce rezultă se numește protocol de observație. Grilele de observare se bazează pe delimitarea unor indicatori, care reprezintă aspecte urmărite, identificabile ale fenomenului investigat.

Metoda observației prezintă avantajul că se poate efectua în orice moment al activității profesorului cu elevii, fără a solicita condiții speciale de cercetare. Spre deosebire de cercetătorul venit din afara școlii, profesorul care realizează o cercetare pedagogică, apelând la metoda observației are avantajul că este integrat colectivului de elevi și nu perturbă prin prezența sa desfășurarea obișnuită a activității didactice. Metoda observației prezintă și limite legate de faptul că prin aceasta sunt surprinse efectele, consecințele și nu atât cauzele care generează anumite fenomene sau faptul că se limitează câmpul de observare prin folosirea grilelor de observare. Metoda observației intră în combinație cu alte metode de cercetare.

Chestionarul, ca instrument de cercetare în anchetă, cuprinde două părți: o parte introductivă (în care se motivează necesitatea aplicării chestionarului, se fac recomandări referitoare la modul de completare al chestionarului etc.) și întrebările propriu-zise (de la 2-3 întrebări la 200-300 în funcție de finalitatea propusă, de timpul avut la dispoziție etc.). Reușita unei anchete este în mare măsură determinată de calitatea chestionarului. În construcția acestuia trebuie să se respecte câteva cerințe, cum ar fi: delimitarea clară a problemei de cercetat, operaționalizarea conceptelor cu care se lucrează, adecvarea întrebărilor la tema și ipoteza cercetării, formularea lor în mod clar și accesibil subiecților. Tipurile de întrebări utilizate în chestionar sunt diverse.

După conținut, întrebările pot fi:

- factuale - privesc însușirile, caracteristicile subiecților: vârstă, studii, situație școlară, date legate de familie etc.;
- de opinie - vizează aspecte ce țin de lumea interioară a celor chestionați, cum ar fi: atitudini, credințe, aspirații, valori, motivații;
- de cunoștințe - au drept scop evaluarea nivelului de cunoștințe a celor investigați, a preocupărilor lor intelectuale etc.

După forma de înregistrare a răspunsurilor, întrebările pot fi:

- deschise - solicită subiecților să construiască răspunsul în maniera dorită; prezintă avantajul că se obțin informații diverse despre problema studiată, însă prelucrarea datelor este mai dificilă decât în cazul întrebărilor închise;
- închise - nu permit decât alegerea unei variante de răspuns, din mai multe variante posibile, oferite în chestionar; se folosesc variante de răspuns ca: „Da”, „Nu”, „Nu știu”, sau „Foarte mult”, „Mult”, „Moderat”, „Puțin”, „Deloc”; aceste întrebări prezintă avantajul că prelucrarea datelor se realizează foarte rapid, însă informațiile obținute sunt mai sărace decât în cazul întrebărilor deschise;
- mixte - conțin pe lângă setul de variante de răspuns, încă una de tipul „Alte situații”, „Altă părere”, subiectului explicând, dacă este cazul, în maniera dorită varianta aceasta.

Rotariu, T. și Iluț, P. (1997) recomandă ca în debutul chestionarului să se folosească întrebări ușoare, la care oamenii răspund cu plăcere, cu scopul de a antrena subiectul la dialog. Și în cazul anchetei prin chestionar, pot să apară o seamă de erori, datorate modului de formulare a întrebărilor, numărului și ordinii acestora, formei de răspuns sau chiar construcției grafice a chestionarului. De aceea, este nevoie să acordăm o atenție deosebită construcției instrumentului de cercetare și să nu cădem în capcana de a considera chestionarul o simplă înșiruire de întrebări.

Interviul este o metodă orală de cercetare prin care se urmărește obținerea de informații de la subiecții investigați (elevi, profesori, părinți etc.) prin adresarea unor întrebări și primirea răspunsurilor. Reușita interviului este condiționată de o serie de cerințe, cum ar fi: asigurarea unei atmosfere de încredere, care să invite la declarații sincere din partea celor intervievați; asigurarea discreției și anonimatului în legătură cu răspunsurile date; utilizarea unui limbaj accesibil; evitarea atitudinii autoritare, ironice a cercetătorului; flexibilitate în comportament pentru a angaja interviuatul într-o discuție liberă și sinceră.

Există mai multe tipuri de interviuri (Chelcea, S, 1996). Astfel, după genul convorbirii, distingem între: interviuri față în față și interviuri prin telefon. După numărul de subiecți intervievați, interviurile pot fi individuale (presupun dialogul dintre cercetător și un singur subiect) sau de grup (mijlocesc discuții colective). După gradul de libertate în formularea întrebărilor, interviurile sunt structurate (presupun aplicarea unui chestionar standardizat în condițiile unei anchete față în față), semistructurate (se realizează pe baza unui **ghid de interviu**, care punctează temele în jurul cărora se va purta discuția) sau nestructurate (se bazează pe discuții libere cu subiecții pe o singură problemă).

Interviul de grup este o discuție colectivă pe marginea unor probleme desemnate de cercetător. Succesul acestuia este condiționat de mai multe cerințe: stabilirea unor contacte prealabile între interviuator și participanții la interviu, cu scopul de a comunica tema interviului,

data, ora și durata acestuia; reducerea intervențiilor conducătorului de interviu la aproximativ 20% din totalul schimburilor verbale; delimitarea duratei interviului (între 1-2 ore) și a numărului de participanți (5-12); cunoașterea de către intervievator a profilului grupului, a relațiilor interpersonale, a particularităților individuale etc.; asigurarea unui climat favorabil discuțiilor; încurajarea de către intervievator a unor discuții sincere, deschise, depășirea momentelor mai dificile, a tensiunilor care pot să apară pe parcursul interviului.

O variantă a interviului de grup este **focus-group** sau interviul de grup focalizat și structurat pe marginea unor întrebări formulate în prealabil. Participanților (între 7-10 persoane) li se alocă pe rând un interval de timp (2-3 minute) pentru a răspunde la fiecare întrebare. Se recomandă ca participanții să nu se cunoască între ei și să fie cât mai diferiți ca status și rol. Când interviul de grup standardizat se realizează cu experți, ne aflăm în fața metodei Delphi, a cărei finalitate este de a ajunge la o soluție a problemei discutate.

Interviul de grup prezintă o serie de avantaje, cum ar fi: este o metodă calitativă care permite explorarea opiniilor participanților; abordează în profunzime teme delicate; nu presupune costuri mari. Ca dezavantaje, menționăm: se realizează cu un număr limitat de persoane (comparativ cu ancheta prin chestionar care permite investigarea unui număr mult mai mare de subiecți); pot să apară fenomene ca: dominarea discuției de către 1-2 participanți, consensul în emiterea unei idei sau soluții; reclamă complexe abilități de comunicare și coordonare a discuțiilor din partea conducătorului interviului.

Metoda comparativă este o cale de a studia teorii sau practici pedagogice din diferite țări. Se pot supune comparației: organizarea sistemelor de învățământ din două sau mai multe țări, planuri și programe de învățământ, metode și mijloace de învățământ, sisteme de evaluare, modalități de organizare a examenelor. Pe baza comparațiilor realizate se elaborează anumite concluzii.

Metoda istorică reprezintă o modalitate de a studia evoluția de-a lungul timpului a teoriei și practicii educaționale. Se înregistrează caracteristicile fenomenului studiat în epoci, perioade sau momente semnificative ale istoriei, urmărindu-se evoluția acestuia (scrierea unei monografii). În acest scop se pot studia documente pedagogice, cum ar fi: legi ale învățământului, documente de arhivă, edificii școlare, obiecte didactice, scrisori, inscripții sau chiar scrieri literare în care se reflectă practica educativă a unei epoci.

Metoda cercetării produselor activității presupune analiza materialelor realizate de elevi (caiete de notițe, caiete de teme, teze, lucrări scrise, referate, compuneri, poezii, desene, albume, soft-uri, compoziții muzicale, dispozitive, aparate) în cadrul activității din școală sau în afara ei. Aceste produse sunt obiectivări ale activităților și rezultatelor elevilor și reflectă calitatea procesului instructiv, nivelul de pregătire al elevilor, dar și aspecte legate de personalitatea acestora (interese, motivații, preocupări, aptitudini etc.). Datele obținute sunt de regulă corelate cu informațiile culese în urma aplicării altor metode de cercetare.

Metoda cercetării documentelor școlare permite colectarea de date referitoare la activitatea cadrelor didactice și a elevilor. Se pot studia: materiale care reflectă activitatea cadrelor didactice (planificări calendaristice, proiecte ale unităților de învățare, proiecte de activitate didactică, fișe de caracterizare psihopedagogică ale elevilor, teste de cunoștințe, referate), documente școlare oficiale (planuri de învățământ, regulamente, cataloage, rapoarte, orare, procese-verbale) sau documente de arhivă (monografii, rapoarte de cercetare etc.).

Studiul de caz constituie atât o metodă didactică, cât și o metodă de cercetare. În această ultimă ipostază, studiul de caz constă în analiza și discutarea unui caz, de pildă situația particulară a unui elev sau a unui grup de elevi, a unei școli sau a unui cadru didactic (Radu, I., Ionescu, M., 1987). Metoda permite confruntarea cu o situație reală, autentică, particulară.

Realizarea unui studiu de caz în cadrul unei cercetări pedagogice presupune parcurgerea câtorva etape:

- alegerea cazului, spre exemplu, situația unui elev cu probleme de comportament;
- documentarea asupra cazului presupune inventarierea datelor biografice (data și locul nașterii, date referitoare la părinți etc.), a datelor medicale semnificative (boli, stare de sănătate, intervenții medicale etc.), a informațiilor psihologice (processe și funcții psihice, imaginea de sine, interese, aspirații, comportamente etc.) și a datelor pedagogice relevante (situația școlară, nevoi educaționale etc.);
- analiza și interpretarea datelor;
- identificarea modalităților de intervenție asupra cazului în vederea soluționării acestuia presupune elaborarea unui program de intervenție;
- aplicarea modalității de intervenție se referă la transpunerea în practică a programului de intervenție, urmărirea evoluției subiectului, reglarea intervenției, formularea de predicții cu privire la evoluția subiectului.

Metoda testelor se folosește în cercetarea pedagogică cu scopul de a obține informații despre personalitatea subiecților investigați, despre nivelul lor de pregătire etc. Testele reprezintă probe standardizate, obiective care se administrează subiecților și prin care se urmărește măsurarea cât mai obiectivă a unor fenomene psihice, a unor comportamente sau competențe. Standardizarea constă în reglementarea normelor de aplicare și a modalității de măsurare a celor constatate. Măsurarea presupune raportarea rezultatelor concrete obținute la un etalon, elaborat în prealabil prin aplicarea testului la o populație mai numeroasă. Testele sunt alcătuite dintr-un ansamblu de itemi. Itemul reprezintă o întrebare, o problemă sau o unitate de conținut a testului. Elaborarea testelor reclamă demersuri complexe și riguroase.

După conținutul lor, testele pot fi: psihologice, destinate studierii configurației psihice a persoanelor (teste de memorie, de inteligență, teste de personalitate etc.), a căror administrare și interpretare se poate face numai de către psihologul/consilierul școlar – pedagogice, destinate studierii nivelului de instruire și educație al elevilor și sociometrice, destinate analizei structurii grupurilor sociale și a relațiilor interindividuale din cadrul acestora.

Tehnicile sociometrice reprezintă instrumente folosite pentru a investiga configurația și intensitatea relațiilor dintre membrii unui grup. În categoria tehnicilor sociometrice includem: testul sociometric (reprezintă o suită de întrebări care îi solicită pe cei chestionați să-și exprime preferințele/respingerile față de membrii grupului din care fac parte, de exemplu, din grupul-clasă de elevi); matricea sociometrică (este un tabel cu dublă intrare care reflectă datele testului sociometric); sociograma (constă în prezentarea grafică a rezultatelor obținute în urma aplicării testului sociometric; sociograma poate fi individuală sau de grup).

Datele colectate cu ajutorul acestor metode de cercetare sunt apoi prelucrate și interpretate cantitativ (statistic) sau calitativ, pentru elaborarea concluziilor cercetării pedagogice.

Prezenta Metodologie a fost aprobată prin art. 9 din Hotărârea Senatului ULBS nr. 647 din 22.02.2018, *modificată și completată prin art. 24 din Hotărârea Senatului ULBS nr. 4883 din 25.10.2018.

La data intrării în vigoare a prezentei Metodologii se abrogă Metodologia cu același titlu aprobată la art. 9 din Hotărârea Senatului ULBS nr. 255 din 31.01.2014, modificată și completată prin art. 63 din Hotărârea Senatului ULBS nr. 597 din 20.02.2015.

